

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
_____ 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6 ВСПП Основи педагогічної діагностики

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

2015– 2016 навчальний рік

Основи педагогічної діагностики: роб. навч. прог. [для студ. напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. С.М. Мартиненко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 21 с.

Розробник:

Мартиненко Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол від «02» вересня 2015 року № 2

Завідувач кафедри початкової освіти та методик
гуманітарних дисциплін

С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015 рік
© Педагогічний інститут, 2015 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
<i>Кількість кредитів – 2</i>	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	<i>Вибіркова навчальна дисципліна</i>	
	Спеціальність <i>6.010102 Початкова освіта</i>		
<i>Модулів – 2</i>	Професійне спрямування: формування фахових компетентностей	Рік підготовки:	
<i>Змістових модулів – 2</i>		4-й	
<i>Загальна кількість годин – 72</i>		Семестр:	
<i>Тижневих годин для денної форми навчання:</i> аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
		8 год.	4 год.
		Семінарські	
		8 год.	2 год.
		Практичні	
		12	-
		Індивідуальні	
		4	-
		Самостійна робота	
		36 год.	66 год.
Модульний контроль			
4 год.	-		
Вид контролю: ПМК			

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою викладання навчальної дисципліни “Основи педагогічної діагностики” є ознайомлення студентів зі змістом, завданнями і функціями діагностичної діяльності вчителя початкової школи, діагностичними методиками вивчення особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи педагогічної діагностики» є:

- уточнення сутності та змісту базових понять «діагностика», «діагностування», «педагогічна діагностика», «діагностична діяльність учителя», «педагогічний діагноз», «діагностичний супровід»; завдань і функцій педагогічної діагностики;

- визначення основних форм, методів і прийомів здійснення педагогічної діагностування учнів початкової школи;

- ознайомлення з особливостями діагностичного супроводу професійної діяльності вчителя початкової школи;

- оволодіння діагностичними методиками вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів фахових компетентностей, а саме:

- *організаційну* – готовність ефективно управляти навчально-виховним процесом у початковій школі, здійснювати моніторинг педагогічної взаємодії;

- *психолого-педагогічну* – вміння спостерігати, порівнювати, аналізувати, систематизувати та узагальнювати навчально-виховний процес початкової школи, пізнавальну діяльність учнів, переконливо аргументувати педагогічний діагноз за результатами проведення діагностування;

- *методичну* – здатність застосувати знання з педагогічної діагностики у процесі формування ключових компетентностей учнів початкової школи

здоров'язбережувальна – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я і здоров'я учнів, створювати сприятливе здоров'язберігальне освітнє середовище, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я;

інтегративна – здатність і готовність організовувати навчально-виховний процес у початковій школі на основі результатів педагогічного діагностування;

творча – розробляти та впроваджувати діагностичні методики вивчення суб'єктів навчально-виховного процесу початкової школи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають

знати :

- основні базові поняття навчальної дисципліни;

- мету, завдання і основні функції педагогічної діагностики;

- особливості проведення діагностичної діяльності;

- види, типи та умови проведення педагогічного діагностування;
- методи, прийоми, засоби і форми педагогічного діагностування;
- змістово-технологічне забезпечення діагностичного супроводу професійної діяльності педагога;
- етапи проведення педагогічного діагностування особистості молодшого школяра, починаючи з тестування його готовності до навчання та впродовж усього періоду перебування дитини в початковій школі

вміти :

- визначати конкретні завдання проведення педагогічного діагностування, виходячи із загальної мети освіти, виховання та формування особистості;
- володіти діагностичними методиками вивчення особистості, колективу класу, виховного потенціалу сім'ї учня, особливостей навчально-виховного процесу;
- організувати діагностичну діяльність на основі глибокого і систематичного вивчення індивідуальних особливостей, інтересів, можливостей і потреб учнів початкової школи;
- здійснювати педагогічну взаємодію з батьками, досягаючи єдності виховних впливів школи, сім'ї та громадськості;
- створювати сприятливі умови для особистісно орієнтованого навчання, виховання і розвитку учня молодшого шкільного віку;
- аналізувати, оцінювати, прогнозувати та здійснювати корекцію індивідуального розвитку і навчальних можливостей учнів;
- складати та змістовно наповнювати методичне портфоліо з педагогічної діагностики.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

ТЕМА 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність.

Предмет, завдання і основні категорії.

Педагогічна діагностика як наука, її виникнення та становлення.

Сутність і зміст педагогічної діагностики. Об'єкт і предмет педагогічної діагностики. Завдання і функції педагогічного діагностування.

Типи педагогічного діагностування та вимоги до його проведення.

Ключові поняття: діагностика, діагностування; педагогічна діагностика; діагностична діяльність учителя; педагогічний діагноз; діагностичний супровід.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 3 – 29; 34 – 53.
2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.10 – 36.
3. Мартиненко С.М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М. Мартиненко. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2008. – С. 50–77.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 6–15.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С.М. Методологічний аспект педагогічної діагностики у вимірі особистісно-розвивальної освіти / С.М. Мартиненко // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 21-22 квітня 2015 р.) / [ред. колегія: Є.М.Потапчук (голов. ред.), Т.Л.Левицька, Л.О.Подкоритова, В.К.Гаврилькевич, О.В.Варгата, Л.Г.Параскевич] / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац.ун-т, Каф. Практ. психол. та педагог. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – С. 97–100.

ТЕМА 2. Типи і види педагогічного діагностування.

Діагностування особистості учня початкової школи.

Діагностування учнівського колективу класу.

Діагностування виховного потенціалу сім'ї учня.

Діагностування навчально-виховної системи.

Ключові поняття: діагностика; діагностування; педагогічна діагностика; діагностування особистості учня початкової школи; діагностування учнівського колективу класу; діагностування виховного потенціалу сім'ї учня; діагностування навчально-виховної системи.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 171 – 226.

2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.47 – 67.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв , В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–109.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С.М. Особливості індивідуального підходу до учнів у навчально-пізнавальній діяльності / С.М. Мартиненко // Початкова школа. – №5. – 2015. – С.2–5.

Змістовий модуль II

ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

ТЕМА 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи.

Критерії, показники та рівні застосування діагностичних методів. Педагогічне спостереження, педагогічний експеримент як методи педагогічної діагностики, вимоги до їх проведення. Характеристика опитувальних методів (бесіда, співбесіда, анкетування, тестування). Соціометричні методи в педагогічній діагностиці.

Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи. Характеристика основних етапів і компонентів педагогічної діагностики. Режим проведення діагностичних процедур.

Ключові поняття: діагностика; діагностування; педагогічна діагностика; діагностична діяльність учителя; метод дослідження, діагностичний метод; педагогічне спостереження, бесіда, педагогічний експеримент, соціометричні методи.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Слостёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 74 – 133; 228 – 251.
2. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфолію з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.83 – 139.
4. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.85 – 96.
5. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я.Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв , В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–155.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.

ТЕМА 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи

Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі. Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів першого класу. Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу. Педагогічне діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів третього класу. Діагностичні технології вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів четвертого класу.

Ключові поняття: педагогічне діагностування; готовність дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування готовності дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування учнів першого-четвертого класів.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 74 – 133.
2. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфолію з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.36 – 82.
4. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.96 – 143.
5. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я.Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.

Додаткова:

1. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О.Главник. – К. : Мікрос, – СВС, 2003. – 112 с.
- Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв , В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–155.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С. М., Новик І. М. Застосування діагностичних завдань у процесі вимірювання навчальних компетентностей учнів початкової школи / С.М.Мартиненко, Н.М. Новик // «Педагогічний процес: теорія і практика» : збірник наук. пр. / гол. ред. Сисоєва С. О. – Київ: Видавництво ВП «Едельвейс», 2015. – Випуск 1-2. – 158 с. – С. 101 – 107.
4. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Триада+", 2008. – С.33–45.

ТЕМА 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів.

Психолого-педагогічне спостереження як метод вивчення сім'ї учнів. Педагогічна допомога, підтримка і підготовка батьків до виховання молодших школярів. Умови успішного педагогічного спілкування вчителя і батьків. Форми, методи і прийоми роботи вчителя початкової школи з батьками учнів.

Ключові поняття: педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і сім'ї учнів; психолого-педагогічне спостереження; методи опосередкованого і прямого вивчення сім'ї, умови педагогічного спілкування.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Слестёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 213 – 227.
2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб./ С.М.Мартиненко.–К.: Сім кольорів, 2010.–С.144–188; 227–235.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.111 – 127.

Додаткова:

1. Мартиненко С.М. Диагностика результативности педагогического взаимодействия школы и семьи в Украине / Педагогика семьи в контексте образовательных приоритетов Украины и Беларуси : коллективная монография / под. ред. Г.С. Тарасенко. – Винница-Мозырь: ООО «Нилан-ЛТД», 2013. – С.47–62.
2. Мартиненко С.М. Як зберегти психічне здоров'я дитини / С.М. Мартиненко// Початкова школа – №5. –2014. – С.41–43.
3. Мартиненко С. М. Як батьки можуть допомогти дитині навчатися в школі / С.М.Мартиненко// Початкова школа. – № 3. –2015. – С.48 – 49.
4. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у першому класі / С.М.Мартиненко, Н.С.Кипиченко // Початкова школа і сучасність. – № 2 – 2014. – С. 31 – 38.
5. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у другому класі / С.М.Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 3 – 2014. – С. 33 – 35.
6. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у третьому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 4(8) – 2015. – С. 3 – 6.
7. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у четвертому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 7(11) – 2015. – С. 2 – 9.
8. Мартиненко С.М. Поради батькам щодо педагогічної адаптації першокласників // Початкова школа і сучасність. – №9(13) – 2015. – С.8– 12.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	УСЬОГО	у тому числі					
Л		СЗ	ПР З	СР	ІЗ	МКР	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ							
Тема 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії	7	2	2	-	3	-	-
Тема 2. Типи і види педагогічної діагностики	11	2	2	-	3	2	2
Разом за змістовим модулем 1	18	4	4	-	6	2	2
Змістовий модуль 2. ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи	12	2	4		6	-	-
Тема 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	28	2	2	4	18	2	-
Тема 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	14	-	2	4	6	-	2
Разом за змістовим модулем 2	54	4	8	8	30	2	2
Усього годин	72	8	12	8	36	4	4

5. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	2
2	Типи і види педагогічного діагностування	2
3	Діагностичні методи та методики	2
4	Характеристика опитувальних методів (бесіда, співбесіда, анкетування, тестування)	2
5	Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі	2
6	Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів першого класу	2
7	Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу	2
8	Педагогічне діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів третього класу	2
9	Діагностичні технології вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів четвертого класу	2
10	Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	К-сть балів						
1	<p>Тема 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії</p> <p>1. Напишіть есе одну із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Якщо вчитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він досконалий педагог...</i> ▪ <i>Чи має педагог бути діагностом?</i> ▪ <i>Якщо педагогіка хоче виховувати людину в усіх відношеннях, то вона й має знати її у всіх відношеннях...</i> <p>2. За якими ознаками, на Вашу думку, вчені виокремлюють педагогічну діагностику в окрему науку? Заповніть таблицю «Відмінність психологічної та педагогічної діагностики»</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Психологічна діагностика</th> <th style="width: 50%;">Педагогічна діагностика</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>3. Прочитайте 25 порад В.О.Сухомлинського «У чому таємниця інтересу» («Сто порад учителям») та подумайте про значення педагогічної діагностики в професійній діяльності вчителя початкової школи. У яких діях Василя Олександровича розкривається педагогічна діагностика, контроль, моніторинг? Який вплив здійснює педагогічна діагностика на розвиток навчально-пізнавального інтересу учнів початкової школи?</p>	Психологічна діагностика	Педагогічна діагностика					3	6
Психологічна діагностика	Педагогічна діагностика								

2	<p>Тема 2. Типи і види педагогічного діагностування</p> <p>1. Уявіть ситуацію, за якої учень або його батьки відмовляються брати участь у діагностуванні. Запропонуйте послідовність дій вчителя, яка базується на дотриманні права вибору.</p> <p>2. Розробіть тестові запитання для встановлення морально-психологічного мікроклімату в класі (клас за вибором студента)</p> <p>3. Підготуйте запитання для анкетування батьків учнів із метою визначення стилю виховання</p> <p>4. Підготуйте тестові запитання для учнів щодо визначення розвитку їхньої навчальної мотивації (клас за вибором студента)</p>	3	8										
3	<p>Тема 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи</p> <p>1. Розробіть програму педагогічного спостереження за проведенням уроку в початковій школі під час педагогічної практики. Яку мету спостереження Ви визначили? Зазначте об'єкт і предмет спостереження. Оцініть розроблену програму згідно з вимогами до проведення педагогічного спостереження (клас за вибором студента)</p> <p>2. Опрацюйте статтю <i>Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфоліо з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.</i></p> <p>Розробіть пам'ятку для вчителя початкової школи із застосування методичного портфоліо з педагогічної діагностики.</p> <p>3. Складіть план психолого-педагогічного обстеження готовності дитини до навчання в школі</p> <table border="1" data-bbox="236 1115 1241 1294"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 1115 308 1294">№ з/п</th> <th data-bbox="308 1115 595 1294">Компоненти готовності</th> <th data-bbox="595 1115 802 1294">Показники</th> <th data-bbox="802 1115 1026 1294">Методи визначення</th> <th data-bbox="1026 1115 1241 1294">Результати обстеження (рівні – від найвищого)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Компоненти готовності	Показники	Методи визначення	Результати обстеження (рівні – від найвищого)						6	10
№ з/п	Компоненти готовності	Показники	Методи визначення	Результати обстеження (рівні – від найвищого)									
4	<p>Тема 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи</p> <p>1. Проаналізуйте підрозділ «Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи» навчально-методичного посібника С.М.Мартиненко «Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи» (С.85–95). Доберіть та адаптуйте комплекс діагностичних методик для забезпечення одного з етапів діяльності (етап за вибором студента).</p> <p>2. Під час проходження практики в школі продіагностуйте навчально-пізнавальну діяльність, успішність двох учнів і заповніть карту їх потенційного розвитку (клас за вибором студента). Оформіть результати педагогічного діагностування.</p>	18	15										
5	<p>Тема 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів</p> <p>1. Складіть орієнтовний перелік характеристик сім'ї учня, які обов'язково має знати вчитель початкової школи</p> <p>2. Розробіть орієнтовну програму експрес-діагностики сім'ї учня</p> <p>3. Розробіть запитання бесіди з батьками учня для виявлення причин його поведінки</p> <p>4. Подумайте, яким чином можна діагностувати ефективність взаємодії вчителя і сім'ї учня. Складіть програму діагностування виховного потенціалу сім'ї учня</p>	6	10										
Разом		36	49										

У. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА»
Разом: 72 год., із них: 32 години аудиторних (8 – лекційних, 12 – семінарських, 8 – практичних), 4 години відводиться на індивідуальних заняттях, 4 години
модульні контрольні роботи, 36 годин – на самостійну роботу.

Назва модуля	Педагогічна діагностика як наука і навчальний предмет		Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку				
Кількість балів за модуль	63 бали		150 балів				
Теми	1	2	3	4		5	
Лекції	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	Типи і види педагогічного діагностування	Діагностичні методи та методики	Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи		Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	
Семінарські та практичні заняття	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	Типи і види педагогічного діагностування	Діагностичні методи та методики	Характеристика опитувальних методів	Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі	Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів 1 класу	Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів 2 класу
Самостійна робота	14 балів		35 балів				
Види поточного контролю	МКР 1 25 балів		МКР 2 25 балів				
Підсумковий контроль	Всього – 213 балів, коефіцієнт – 2,13						

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.

• *Практичні*: вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, укладання портфоліо, самооцінка і самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			4	213 б. коєфіцієнт – 2,13
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5		
	1	1	1	1	-		
Семінарські заняття	10+1	10+1	20+2	50+5	10+1	110	
Самостійна робота	6	8	10	15	10	49	
МКР	25		25			50	
ВСЬОГО						100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре

C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А.Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – 288 с.
2. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна – К. : Преса України, 2005. – 448 с.
3. Мартиненко С.М. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко. – К. : АКМЕ ГРУП, 2015. – 208 с.
4. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. - К. : Київ. ун-т ім.Б. Грінченка, 2015. – 144 с.
5. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 262 с.
6. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М.Мартиненко. – К. : КМПУ ім.Б.Д.Грінченка, 2008. – 434 с.

Додаткова:

1. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем / К. Ингенкамп. – М. : Педагогика, 1991. – 240 с.
2. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С.Максименко, К.Максименко, О.Главник. – К. : Мікрос, – СВС, 2003. – 112 с. – (Психологічний інструментарій).
3. Мартиненко С.М. Методологічний аспект педагогічної діагностики у вимірі особистісно-розвивальної освіти / С.М. Мартиненко // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 21-22 квітня 2015 р.) / [ред. колегія: Є.М.Потапчук (голов. ред.), Т.Л.Левицька, Л.О.Подкоритова, В.К.Гаврилькевич, О.В.Варгата, Л.Г.Параскевич] / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац.ун-т, Каф. Практ. психол. та педагог. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – С. 97–100.
4. Мартиненко С. М. Аналіз труднощів у діагностичній діяльності вчителів початкових класів / Світлана Мартиненко // Почат. шк. – К., 2009. – № 6. – С.57–61.
5. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. – 144 с.

Інтернет-ресурси:

1. Мартыненко С.М. Диагностика результативности педагогического взаимодействия школы и семьи в Украине / Педагогика семьи в контексте образовательных приоритетов Украины и Беларуси: коллективная монография / под ред. Г.С. Тарасенко. – Винница-Мозырь: ООО «Нилан-ЛТД», 2013. – С.47–62.
2. Мартиненко С.М. Як зберегти психічне здоров'я дитини / С.М.Мартиненко// Початкова школа – №5. –2014. – С.41–43.
3. Мартиненко С. М. Як батьки можуть допомогти дитині навчатися в школі / С.М.Мартиненко// Початкова школа. – № 3. –2015. – С.48 – 49.
4. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у першому класі / С.М.Мартиненко, Н.С.Кипиченко // Початкова школа і сучасність. – № 2 – 2014. – С. 31 – 38.
5. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у другому класі / С.М.Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 3 – 2014. – С. 33 – 35.
6. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у третьому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 4(8) – 2015. – С. 3 – 6.
7. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у четвертому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 7(11) – 2015. – С.2–9.
8. Мартиненко С.М. Поради батькам щодо педагогічної адаптації першокласників // Початкова школа і сучасність. – №9(13) – 2015. – С.8– 12.
9. Мартиненко С.М. Особливості індивідуального підходу до учнів у навчально-пізнавальній діяльності / С.М. Мартиненко // Початкова школа. – №5. – 2015. – С.2–5.
10. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфолію з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська

школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.

11. Мартиненко С. М., Новик І. М. Застосування діагностичних завдань у процесі вимірювання навчальних компетентностей учнів початкової школи / С.М.Мартиненко, Н.М. Новик // «Педагогічний процес: теорія і практика» : збірник наук. пр. / гол. ред. Сисоєва С. О. – Київ: Видавництво ВП «Едельвейс», 2015. – Випуск 1-2. – 158 с. – С. 101 – 107.

12. Мартиненко С.М. Формування діагностичних компетенцій у майбутніх учителів початкової школи / С.М. Мартиненко // Наукові записки: [збірник наукових статей]/М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова ; укл. Л.Л.Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – Випуск СШ (103). – С. 155 – 161.